İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/8)

T.C. - 21.06.2011 Tarihli 27971 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2011/8)

21.06.2011 Tarihli 27971 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2011/8)

BİRİNCİ KISIM

Genel Bilgi ve İşlemler

Mevcut önlem ve soruşturma

MADDE 1- (1) 20.08.2005 tarih ve 25912 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2005/18 sayılı Tebliğ (2005/18 sayılı Tebliğ) ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli "otomobil, hafif ticari araç, ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri" (kauçuktan yeni dış lastikler)'nin ithalinde dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) Bahse konu eşyaya yönelik mevcut önlemin yürürlük süresinin bitiminden önce, 11.12.2009 tarih ve 27429 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2009/38 sayılı Tebliğ ile yerli üretim dalının önleme konu ürün ve ülkeler kapsamında bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması talebinde bulunabileceği ilan edilmiştir.

(3) Yerli üretici Petlas Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.(Petlas) firması tarafından önlem kapsamı tüm ürün grupları için bir başvuru yapılmış, bu başvuru Özka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.(Özka) firması tarafından da desteklenmiştir. Ancak, alınan başvurunun otomobil ve hafif ticari araç lastikleri için temsil şartını karşılamadığı anlaşılmış olup bu eşyalarda önlem 20.08.2010 tarihinde yürürlükten kalkmıştır. ÇHÇ menşeli “ağır vasıta, zirai araç ve iş makineleri dış lastikleri" (kauçuktan yeni dış lastikler) için ise bir nihai gözden geçirme soruşturmasının açılabilmesi için yeterli bilgi, belge ve delillerin bulunduğu anlaşıldığından 15.08.2010 tarihli ve 27673 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2010/25 sayılı Tebliğ (2010/25 sayılı Tebliğ) ile nihai gözden geçirme soruşturması başlatılmıştır. Söz konusu soruşturma Dış Ticaret Müsteşarlığı (Müsteşarlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülerek tamamlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; 4412 sayılı Kanun’la değişik 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen nihai gözden geçirme soruşturmasının sonuçlarını içermektedir.

Yerli üretim dalının temsil niteliği

MADDE 3- (1) Yönetmelik’in 20 nci maddesi uyarınca şikayet yerli üretim dalı adına yapılmış ve bu bağlamda şikayetçi üreticinin yerli üretim dalını temsil ettiği anlaşılmıştır.

Gözden geçirme dönemi

MADDE 4- (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının değerlendirilmesine esas teşkil etmek üzere 01.01.2007-31.12.2009 dönemi gözden geçirme dönemi olarak alınmıştır.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

MADDE 5- (1) Soruşturma açılışını müteakip soruşturma konusu ürünün Müsteşarlık tarafından bilinen Türkiye'de yerleşik ithalatçılarına, ÇHC'deki üretici/ihracatçılarına ve ayrıca soruşturmaya konu ülkedeki diğer üretici/ihracatçılara iletilebilmesini teminen anılan ülkenin Ankara Büyükelçiliğine ilgili soru formları, başvurunun gizli olmayan özeti ve soruşturma açılış Tebliğ'ine ulaşmalarını sağlamak için soruşturma açılışına ilişkin bildirim yapılmıştır.

(2) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır.

(3) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Müsteşarlığımız ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(4) Kendilerine soru formu gönderilen 6 ithalatçı firmanın 4'ünden cevap alınmış; ayrıca soru formu gönderilmeyen 3 firma da konu ile ilgili görüş bildirerek soruşturmanın ilgili tarafı olmuşlardır.

(5) Öte yandan soruşturmaya tabi ülke olan ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmalardan kendilerine soru formu gönderilenlerden herhangi bir yanıt alınmamıştır. Ancak, kendilerine soru formu gönderilmeyen Triangle Co.,Ltd. (Triangle), Hangzhou Zhongce Rubber Co.Ltd.(Zhongce), Aeolus Tyre Co., Ltd. (Aeolus) firmalarından soru formlarına cevap alınmıştır. Bu üç firmanın da gözden geçirme döneminde Türkiye'ye ihracatı olmadığı görülmüştür. Triangle ve Zhongce firmalarının Türkiye'ye ihracat olarak gönderdiği bilgilerin de transit ticaret kapsamında yeniden ihraç edilmek üzere gönderildiği ve ülkemize ithalatının gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

(6) Nihai bildirim sonrasında firmaların talebi üzerine dinleme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

(7) Tarafların soruşturma boyunca ve nihai bildirim sonrasında ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde değinilmiştir.

Yerinde doğrulama soruşturması

MADDE 6- (1) Yönetmelik'in 21'inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Petlas'ın, Kırşehir'de bulunan üretim tesislerinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiştir.

İKİNCİ KISIM

Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

MADDE 7- (1) Soruşturma konusu ürün, ÇHC menşeli 4011.20.10.00.11, 4011.20.10.00.12, 4011.20.10.00.19, 4011.20.90.00.11, 4011.20.90.00.12, 4011.20.90.00.19 gümrük tarife istatistik pozisyonları(GTİP)'nda yer alan otobüslerde ve kamyonlarda kullanılan dış lastikler (ağır vasıta dış lastikleri); 4011.61.00.00.00, 4011.92.00.00.00 GTİP' lerinde yer alan tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde dış lastikler (zirai araç dış lastikleri); 4011.62.00.00.00, 4011.63.00.00.00, 4011.69.00.00.00, 4011.93.00.00.00, 4011.94.00.00.00, 4011.99.00.00.00 GTİP' lerinde yer alan yapı veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde dış lastikler ve diğerleridir (iş makineleri dış lastikleri)'dir.

(2) Soruşturma açılışına ilişkin 2010/25 sayılı Tebliğinin yayımı itibariyle yürürlükte olan 31 Aralık 2009 tarih ve 27449 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli (TGTC)"nde yer alan 4011.10.00.90.14 G.T.İ.P.'inde yer alan "Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon radyal dış lastikleri (kolonlar dahil)" ve 4011.10.00.90.15 G.T.İ.P.'inde yer alan "Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon konvansiyonel (cropssply) dış lastikleri (kolonlar dahil)" nin 30.12.2010 tarih ve 27801 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011 TGTC de yer almadığı görülmüştür. 2010/25 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında da belirtildiği üzere minibüs,kamyonet ve hafif kamyon radyal ve konvansiyonel (cropssply) dış lastikleri soruşturma konusu ürün kapsamı dışındadır. Söz konusu ürünlerin Gümrük Müsteşarlığının korelasyon tablosu uyarınca 2011 TGTC'de 4011.20 GTP'inde sınıflandırıldığı anlaşılmaktadır.

(3) Soruşturma konusu ürün olan kauçuktan yeni dış lastikler, içerisinde doğal ve/veya sentetik kauçuklar, karbon siyahı, tekstil ve/veya çelik kordlar, pişirme amaçlı kimyasallar ve lastiğe UV ve ozon direnci kazandırmak için yine çeşitli kimyasallar içeren komposit bir üründür. Lastiğin temel işlevi, araç ve yer arasındaki güç iletişimini sağlaması, hareketi başlatması veya durdurması, yük taşıması, araçla zemin arasında süspansiyon oluşturarak konforlu bir sürüş sağlamasıdır. Bu ürünlerin radyal ve konvansiyonel gibi tipleri bulunmaktadır.

(4) Esas soruşturmada, yerli üretici tarafından üretilen ürünler ile soruşturmaya konu ülke menşeli ürünler arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları arasında “benzer ürün” tanımı açısından ayrım yaratan herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. Bu çerçevede ilgili başvuruya ilişkin yapılan değerlendirmede, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürüne yönelik tespiti değiştirecek herhangi bir veri bulunmamıştır.

(5) Soruşturma konusu eşya ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan GTİP ve karşılığı eşya tanımıdır. Bununla beraber, soruşturma konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetveli’nde yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler, bu tebliğ hükümlerinin uygulanmasına halel getirmemez.

(6) Nihai bildirim sonrasında ürünün bazı ithalatçıları ve kullanıcıları ürünün bazı radyal tiplerinin başvuru sahibi yerli üreticiler tarafından üretilmediği yönünde görüş bildirmişlerdir. Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için mevzuatta yer alan temsil koşulunu karşıladığı tespiti soruşturma açılışında yapılmış olup, mevzuat uyarınca yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünün tüm tiplerini üretmesi koşulu bulunmamaktadır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dampingin Varlığı ve Devamı

Genel

MADDE 8- (1) Yönetmelik’in 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükte olduğu süre içinde dampingin devam edip etmediği incelenmiştir. Mevcut önlemin etkisiyle ithalatın soruşturma konusu ülkeden neredeyse sıfırlandığı ve yapılmış olan ithalatın da gösterge niteliğinde olmadığı görülmüştür. Bu nedenle, damping marjı hesabı yapılmamıştır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Maddi Zararın Varlığı ve Devamı

Genel açıklamalar

MADDE 9- (1) Yönetmelik'in 35 inci maddesi çerçevesinde mevcut önlemin yürürlükte olduğu dönemde, yerli üretim dalında zarar durumu ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zarara etki edebilecek muhtemel gelişmeler incelenmiştir.

(2) Önlem konusu ürünün Türkiye'ye genel ithalatı ve önleme konu ülkeden yapılan ithalatın incelenmesinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kullanılmıştır.

Maddenin genel ithalatı

MADDE 10- (1) Ağır vasıta lastiklerinin 2007-2009 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2007'de 851.227 adet olan ithalatın 2008 ve 2009 yılında küresel krizin de etkisiyle sırasıyla 697.764 ve 575.050 adete düştüğü görülmektedir.

(2) Zirai araç lastiklerinin 2007-2009 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2007'de 164.297 adet olan ithalatın 2008 ve 2009 yılında küresel krizin de etkisiyle sırasıyla 93.860 ve 40.163 adete düştüğü görülmektedir.

(3) İş makinesi lastiklerinin 2007-2009 döneminde tüm ülkelerden gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde 2007'de 269.057 adet olan ithalatın 2008 ve 2009 yılında küresel krizin de etkisiyle sırasıyla 243.626 ve 129.003 adete düştüğü görülmektedir.

Maddenin soruşturma konusu ülkeden ithalatı

MADDE 11- (1) Soruşturmaya konu maddelerin ÇHC'den gerçekleşen ithalatı incelendiğinde yürürlükteki önlemin etkili olduğu ve bu ülkeden gerçekleşen ithalatın önemli seviyede azaldığı görülmektedir. Ağır vasıta, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde 2005/18 sayılı Tebliğ ile alınan orijinal önlem öncesi 2004 yılında 663.706 adet olan ÇHC menşeli lastik ithalatı önlem sonrası dönemde kademeli olarak azalarak 2009 yılında 5.319 adete gerilemiştir.

(2) Bu çerçevede, ÇHC menşeli ağır vasıta lastikleri ithalatı 2007 yılında 566 adet iken 2008 de 0, 2009 yılında 2 adete gerilemiştir. ÇHC menşeli zirai lastiklerde ise aynı dönemde 25 ve 20 adet olan ithalatın yükselerek 2009 yılında 2.816 adet olduğu ancak bu ithalatın önemli bir kısmının traktör üreticisi firmalar tarafından yapılan yüksek birim fiyatlı ithalat olduğu anlaşılmıştır. ÇHC menşeli iş makinesi lastiklerinde ise 2007 yılında 2.803 adet olan ithalatın 2008'de 8.466 adet

olduğu 2009 yılında 2.501 olarak gerçekleştiği ancak bu ithalatların çoğunlukla ihraç edilen ürünlerde kullanılan yüksek birim fiyatlı ürünler olduğu anlaşılmıştır.

Önlem konusu ürünün Türkiye toplam tüketimi içindeki payının seyri

MADDE 12- (1) Türkiye toplam benzer mal tüketimi incelenirken yerli üretim dalının satışlarına diğer yerli üreticilerin 2007-2009 yıllarında gerçekleştirdikleri tahmini iç satışlar eklenmiş ve anılan dönem içerisinde gerçekleştirilen toplam benzer mal ithalatı dikkate alınmıştır. 2007 yılında 100 olan tüketim endeksinin, 2008'de ağır vasıta lastiklerinde 85'e; zirai araçları lastiklerinde 91'e; iş makineleri lastiklerinde 93'e gerilediği 2009 yılında ağır vasıta lastiklerinde 61'e; zirai araçları lastiklerinde 76'ya; iş makineleri lastiklerinde 57'ye gerilediği görülmüştür, bu durumda kriz döneminin etkili olduğu düşünülmektedir.

(2) Diğer taraftan yerli üretim dalının 2007 yılında 100 olan pazar payının 2008 yılında ağır vasıta lastiklerinde 102, zirai araç lastiklerinde 109, iş makineleri lastiklerinde ise 115 olduğu; 2009 yılında ağır vasıta lastiklerinde 95'e gerilediği, zirai araç lastiklerinde 116'ya, iş makineleri lastiklerinde 183'e yükseldiği görülmüştür. Bu durum önlemin etkinliğini koruduğu ve yerli üretim dalının daralan pazara rağmen payını arttırabildiği görülmektedir.

(3) Soruşturma konusu ÇHC'den yapılan ithalatın durma noktasına gelmesi nedeniyle Türkiye pazarından aldıkları payların 2007-2009 yılları arasında her üç ürün grubunun da sıfıra yakın olduğu görülmektedir. Ağır vasıta lastiklerinde pazar payının üç yıl boyunca %0 olduğu; zirai araç lastiklerinde 2009 yılında ihraç edilen ürünlerde kullanılmak üzere yapılan ithalatlar nedeniyle pazar payında bir artış görülmekte birlikte bu durumun gösterge niteliğinde olmadığı düşünülmektedir. İş makinelerinde ise ÇHC'nin 2007 yılında da mutlak olarak düşük seviyelerde olan ithalatında artış kaydedilmiş olması dolayısıyla pazar payı endeksi 2007 yılında 100 iken 2008'de 324'e 2009 yılında 156'ya yükselmiştir.

Önlem konusu ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

MADDE 13- (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda yerli üretim dalı fiyatları üzerinde oluşabilecek muhtemel etkiyi görebilmek amacıyla 2009 dönemi için soruşturma konusu ürün tipleri bazında fiyat kırılması hesaplanmıştır. Yapılan hesaplamada önlem konusu ürünün önlem

hariç gümrük vergisi ve diğer gümrükleme masrafları dâhil Türkiye piyasasına giriş fiyatları gösterge niteliğinde ithalat olmadığı için fiyat teklifleri kullanılarak bulunmuş ve bu fiyatlar yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları ile karşılaştırılarak fiyat kırılması hesaplanmıştır. Buna göre ÇHC için hesaplanan fiyat kırılması 2009 yılı için ağır vasıta lastiklerinde CIF değerin % 53,43'ü, zirai araç lastiklerinde % 48,20'si, iş makinesi lastiklerinde %51,53'ü oranındadır.

(2) Bunun yanı sıra, ÇHC menşeli ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının olması gereken satış fiyatının nispi olarak ne kadar altında kaldığını gösterebilmek amacıyla fiyat baskısı hesaplanmıştır. Yapılan hesaplamada ÇHC menşeli ithalatın önlem hariç gümrük vergisi ve diğer gümrükleme masrafları dâhil Türkiye piyasasına giriş fiyatları gösterge niteliğinde ithalat olmadığı için fiyat teklifleri kullanılarak bulunmuş, yerli üretim dalının gerekli ayarlamalar yapılarak bulunan üretim maliyetine mâkul oranda kâr marjı eklenmek suretiyle tespit edilen olması gereken satış fiyatı ile mukayese edilmiştir. Buna göre ÇHC için hesaplanan fiyat baskısı 2009 yılı için ağır vasıta lastiklerinde CIF değerin % 47,11'i, zirai araç lastiklerinde % 41,67'si, iş makinesi lastiklerinde %31,11'i oranındadır.

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

MADDE 14- (1) Önlem konusu ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin belirlenmesinde, yerli üretim dalını temsilen yerli üretici Petlas'ın verileri ağır vasıta, zirai ve iş makinesi lastikleri için ayrı ayrı dikkate alınmıştır. Söz konusu zarar incelemesi 2007–2009 dönemi için yapılmıştır.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türk Lirası bazındaki veriler için yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılarak enflasyondan arındırılmış reel değerler esas alınmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Bu kapsamda yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelendiğinde 2007 yılında 100 olan üretim endeksinin 2008 yılında ağır vasıta lastiklerinde 83'e gerilediği; zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde sırasıyla 113 ve 116'ya yükseldiği; 2009 yılında ise ağır vasıta lastiklerinde 63'e gerilediği, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde ise 105'e yükseldiği görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının üretim kapasitesi 2007 yılında 100 iken 2008 yılında ağır vasıta ve iş makinesi lastiklerinde aynı kalmış, zirai lastiklerde ise 104 olmuştur; 2009 yılında ise ağır vasıta lastiklerinde 46'ya gerilemiş, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde sırasıyla 139 ve 131'e yükselmiştir. Yerli üretim dalı, ağır vasıta lastiklerinde kapasitesinin bir kısmını diğer ürün gruplarına kaydırmış olup, yapılmakta olan yeni yatırımlarla bu alandaki kapasitesini ürün çeşidini de arttırarak tekrar yükselteceği görülmektedir.

(3) KKO üç vardiya üzerinden hesaplanmıştır. Buna göre yerli üretim dalının kapasite kullanım oranları tam kapasiteye yakın seviyelerde olup, KKO endeksi 2007 baz yılında 100 iken 2008'de ağır vasıta lastiklerinde 83'e düşmüş, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde ise sırasıyla 109 ve 116'ya yükseldiği gözlenmiştir. 2009 yılında kapasitelerde yaşanan değişikliğin de etkisiyle ağır vasıta lastiklerinde KKO'nun 137'ye yükseldiği, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde ise sırasıyla 76 ve 80'e düştüğü gözlenmiştir.

b) Yurtiçi satışlar ve ihracat

(1) Yerli üretim dalının yurtiçi satış miktar endeksi 2007 baz yılında 100 iken ağır vasıta lastiklerinde 2008 ve 2009 yıllarında sırasıyla 76 ve 54'e düştüğü; zirai araç lastiklerinde ise artarak sırasıyla 111 ve 118 olduğu; iş makinesi lastiklerinde de artarak sırasıyla 104 ve 133 olduğu görülmüştür.

(2) Aynı dönemde yurtiçi satış hâsılatı reel olarak incelendiğinde, 2007 baz yılında 100 olan endeksin, 2008'de ağır vasıta ve iş makinesi lastiklerinde sırasıyla 73 ve 91'e gerilediği, zirai araç lastiklerinde ise 103'e yükseldiği, 2009'da ise ağır vasıta lastiklerinde 60'a düştüğü, zirai araç ve iş makinesi lastiklerinde ise 132'ye yükseldiği görülmüştür.

(3) Yerli üretim dalının 2007 baz yılında 100 olan yurt dışı miktar satış endeksi 2008'de ağrı vasıta, zirai araç ve iş makinesinde sırasıyla 53, 99, 103 olmuş, 2009'da ise sırasıyla 84, 104,102 olmuştur.

c) Yurt içi satış fiyatları

(1) Yerli üretim dalının 2007 baz yılında 100 olan ağırlıklı ortalama yurt içi birim satış fiyat endeksi, 2008 ve 2009 yıllarında ağır vasıta lastiklerinde 95 ve 111 olarak; zirai araç lastiklerinde

93 ve 112 olarak gerçekleşmiştir. İş makinesi lastiklerinde ise aynı endeks 2008 yılında artarak 87 olurken 2009 yılında 99 olmuştur.

ç) Verimlilik

(1) Yerli üretim dalında çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2007 baz yılında 100 iken, 2008 ve 2009'da ağır vasıta lastiklerinde sırasıyla 108 ve 105 olarak gerçekleşmiş; zirai araç lastiklerinde sırasıyla 100 olmuş ve 96'ya gerilemiş, iş makinesi lastiklerinde ise sırasıyla 103 ve 111'e yükselmiştir.

d) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının 2007 yılında stok miktar endeksi 100 olarak alındığında bu endeks ağır vasıtada 2008'de 335'yükselmiş ve 2009'da 144 olmuş; benzer şekilde aynı dönemde zirai araç lastiğinde önce 339'a yükselmiş, sonraki yıl 222 olmuş; iş makinesi lastiğinde de 333'e yükselmiş, sonraki yıl 241 olmuştur.

(2) 2008 yılında tüm ürün gruplarında stoklarda yaşanan artış kriz yılında yerli üretim dalının stoğa çalıştığını göstermekte; krizin daha da derinleştiği 2009 yılında ise yerli lastiğe olan talebin ve satışların artması sonucunda stokların azaldığı görülmektedir.

e) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde yarattığı istihdam 2007 baz yılında 100 olurken, 2008 yılında ağır vasıtada 76'ya düşmüş, zirai araç ve iş makinesi lastiğinde ise 111 ve 112'ye yükselmiştir. 2009 yılında ise ağır vasıta, zirai araç ve iş makinesinde sırasıyla 60, 108 ve 94 olarak gerçekleşmiştir. Ağır vasıta lastikleri istihdamında yaşanan azalmanın, yeniden yapılanma ile birlikte gözden geçirme döneminde bu gurupta halihazırda üretilen ürünlerde kapasitenin düşürülmesinin etkisi olduğu düşünülmektedir.

f) Ücretler

(1) Yerli üretim dalının aylık giydirilmiş reel brüt ücret endeksi 2007 baz yılında 100 alındığında, 2008'de 99, 2009'da 105 olarak gerçekleşmiştir.

g) Maliyetler ve karlılık

(1) Yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurtiçi birim ticari maliyet endeksi 2007’de 100 iken ağır vasıta lastiklerinde 2008’de 98 ve 2009 yılında 110 olmuş; zirai araç lastiklerinde 2008’de 102 ve 2009 yılında 114 olmuş; iş makinesi lastiklerinde 2008’de 103 ve 2009 yılında 118 olarak gerçekleşmiştir.

(2)Yerli üretim dalının birim karlılığı 2007 baz yılında 100 iken, ağır vasıta lastiklerinde 2008’de 175 ve 2009 yılında 156 olmuş; zirai araç lastiklerinde 2008’de 80 ve 2009 yılında 131 olmuş; iş makinesi lastiklerinde 2008’de 72 ve 2009 yılında 75 olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının krizin başladığı 2008 yılında düşük maliyetlerle stoğa çalıştığı krizin derinleştiği 2009 yılında kurların da etkisiyle yurtiçi satışların ve satış fiyatının artması dolayısıyla karlılığını koruduğu hatta arttırdığı anlaşılmaktadır. Ayrıca karlılığın önemli oranda yurtdışı karlılıktan kaynaklandığı da görülmüştür.

h) Nakit akışı

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünlerin satışından elde ettiği nakit akışı endeksi 2007’de 100 iken, ağır vasıta lastiklerinde 2008’de 136 ve 2009 yılında 112 olmuş; zirai araç lastiklerinde 2008’de 82 ve 2009 yılında 143 olmuş; iş makinesi lastiklerinde 2008’de 74 ve 2009 yılında 82 olarak gerçekleşmiştir.

ı) Yatırımların geri dönüş oranları

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak yatırımların geri dönüş oranı (kar/özsermaye), 2007 baz yılında 100 iken, 2008’de 74, 2009’da da 53 olmuştur. Bu durumda 2009 yılında yerli üretim dalı tarafından yapılan sermaye artırımları ve yapılan yatırımların etkili olduğu anlaşılmaktadır.

i) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak aktif büyüklüğü, 2007’de 100 iken 2008’de 133, 2009’da 142’ya yükselmiştir. Bu durum firmanın krize rağmen aktif büyüklüğünü arttırdığını göstermektedir.

j) Sermaye veya yatırımları arttırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının sermaye arttırma yeteneğini görebilmek için, bütün faaliyetlerinde kullanılan özsermayesinin seyri incelenmiştir. Buna göre, 2007’de 100 olan özsermaye, 2008’de 103 olmuş ve 2009’da 117 düzeyine gelmiştir.

(2) Yerli üretim dalının yatırımları arttırma yeteneğini görebilmek için, yerli üretim dalınca yapılan yatırımların seyri incelenmiş ve gözden geçirme döneminde yeni yatırımlar yapıldığı ve bu yatırımların sermaye artırımıyla finanse edildiği görülmüştür.

Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

MADDE 15- (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelendiğinde, yürürlükte bulunan önlemlerin de etkisiyle kriz döneminde olmasına rağmen ekonomik göstergelerinde eğilimin olumluya döndüğü, önlemin varlığının da etkisiyle yurtiçi satışlarını arttırdığı ve kar edebildiği anlaşılmaktadır. İncelenen dönemde büyüme, özsermaye ve kapasite rakamlarından da anlaşıldığı üzere yerli üretim dalının gelişmiş teknolojili yeni yatırımlara yöneldiği ve üretmekte olduğu ürün tiplerini genişletmekte olduğu görülmektedir.

BEŞİNCİ KISIM

Dampingin ve Zararın Devamı veya Yeniden Meydana Gelmesi İhtimali

Genel

MADDE 16- (1) Yönetmelik’in 35 inci maddesi hükümleri gereğince, bu bölümde önlemin sona ermesi halinde dampingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Soruşturma konusu ülkedeki yerleşik kapasite ve ihracat kabiliyeti

MADDE 17– (1) ÇHC’nin lastik sektörü tüm lastikler için genel olarak incelendiğinde anılan iş kolunun ÇHC ekonomisinde dikkat çekici bir öneme sahip olduğu ve ÇHC’nin bu ürünlerde önemli bir pazar olmasının yanı sıra dünyada üretici ve ihracatçı olarak öne çıktığı görülmektedir. European Rubber Journal tarafından yayımlanan 2009 Global Tyre Report1 uyarınca 2008 yılı itibariyle dünya toplam lastik pazarının 140 milyar dolar cirosu olduğu ve bu rakamın %96’sını gerçekleştiren ilk 75 şirket listesinde 19 adet ÇHC’li lastik üreticisi bulunduğu görülmüştür. 2008

yılında ÇHC’li firmaların toplam satışlarını 12,5 Milyar Dolara yükselterek dünya lastik pazarının %9'nu oluşturduğu, bu oranın bir önceki yıl %5 civarında olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum ÇHC’nin lastik piyasasındaki gücünü ve kapasitesini göstermektedir.

(2) ÇHC’nin inceleme konusu ağır vasıta, zirai ve iş makinesi lastiklerinde gerçekleştirdiği ihracata bakıldığında ise ağır vasıta lastiklerinde 2007 yılında 1.117 bin ton olan ihracatın 2009 yılına gelindiğinde % 28 oranında artışla 1.426 bin ton seviyesine ulaştığı; aynı dönemde zirai lastiklerin ihracatının %76’lık bir artışla 42 bin tondan 75 bin tona yükseldiği; iş makinesi lastiklerinde ise aynı dönemde ihracatın 220 bin tondan %15’lik bir artışla 253 bin tona yükseldiği görülmektedir.2 Bu durum ÇHC’nin hali hazırda önemli bir ihracat potansiyeli bulunduğunu göstermektedir. Krizle birlikte 2008’de ÇHC’nin ihracatı bir miktar daralmış ancak derinleşen krize rağmen 2009 yılında sektör toparlanma eğilimine girerek ihracatını 2007 ihracatının üzerine çıkarmayı başarmıştır. Diğer taraftan tüm ürün gruplarındaki 2009 yılı birim fiyatlarının 2008 yılına kıyasla daha düşük seviyelerde gerçekleştiği görülmektedir. Ağır vasıtalarda birim fiyatlar kg başına ABD Doları olarak 3,64’ten 2,46’ya; zirai makinelerde 3,67’den 2,11’e; iş makinelerinde ise 5,62’den 2,88’e düştüğü görülmektedir.

Türkiye pazarının önemi

MADDE 18- (1) Önlem konusu ürüne yönelik olarak Türkiye’nin yerli üretim dalı tarafından temin edilen veriler ve ithalat rakamları temelinde pazar büyüklüğünün ÇHC için cazip bir seviyede olduğu değerlendirilmektedir. Yerli üreticilerle yapılan görüşmeler ve genel ekonomik göstergeler dikkate alındığında, Türkiye ekonomisinde özellikle 2010’un ilk yarısından sonra kaydedilen canlanma ile inşaat, ulaşım gibi sektörlerde yaşanan hareketlilikle birlikte hem bu araçların satışlarındaki artış hem de var olan iş, zirai ve ağır vasıtaların lastiklerinin yenilemesi ile artan iç talebin önümüzdeki dönemde de devam edeceği değerlendirilmektedir.

(2) Sonuç itibariyle ÇHC’de yerleşik üretici/ihracatçıların dünya lastik pazarındaki önemli konumları ve kapasiteleri ile ihracat eğilimleri dikkate alındığında meri önlemin yürürlükten kalkması halinde üretimin önemli bir kısmının Türkiye’ye yönlendirilebileceği ve yerli üretim dalının pazar payını kaybedebileceği mütalaa edilmektedir.

Talebi etkileyen unsurlar

MADDE 19- (1) Talebi belirleyen iki temel unsur iş,zirai ve ağır vasıta satışlarındaki artış ile eskiyen lastiklerin değiştirilmesine olan ihtiyaçtaki artıştır. Soruşturma konusu ürünün ithalatçısı konumunda bulunan firmalar tarafından soru formlarına verilen yanıtlardan, bu ürün gruplarında talebin belirlenmesinde esas olanın fiyat olduğu bunun yanı sıra kalite, dayanıklılık, dağıtım kanalları, satış sonrası servis gibi unsurların da önemli olduğu ifade edilmiştir.

(2) Nihai bildirim sonrasında, soruşturma konusu ürünün kullanıcı ve ithalatçıları ürünün bazı tiplerinin başvuru sahibi yerli üreticiden tedarikinde sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu durumun kısa vadeli olduğu değerlendirilmiş olup, ürününün diğer ülkelerden ithalatı ve diğer yerli üreticilerden tedariki mümkündür.

(3) Bunun yanı sıra, yerli üreticinin yapmakta olduğu yeni yatırımlarla kapasitesini arttırdığı ve ürün tiplerini genişletmekte olduğu görülmüştür.

İthalatın muhtemel seyri ve yerli üretim dalı üzerindeki etkisi

MADDE 20- (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda soruşturma konusu ülkeden ithalatın artmasının muhtemel olduğu, bu durumda yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinden üretim ve satışlardaki gerilemenin olacağı, azalan üretimin maliyetleri arttırabileceği ve karlılıktaki bozulmanın tüm ekonomik göstergeleri olumsuz etkileyeceği değerlendirilmektedir.

(2) Diğer taraftan, 2009 yılındaki global krize bağlı olarak azalan talebin 2010 yılında tekrar artışa geçmesiyle oluşacak talebin de soruşturma konusu ülkeden talebi arttıracağı değerlendirilmektedir.

Değerlendirme

MADDE 21- (1) Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde, önlemin yürürlükten kalkması halinde önlem konusu ülkenin muhtemel davranışlarını yansıtması bakımından esas soruşturmada hesaplanan damping marjlarının önemli düzeylerde olduğu, önleme tabi ÇHC'nin söz konusu üründe önemli bir ihracatçı olduğu, Türkiye'ye yönlendirebileceği ciddi kapasitesinin bulunduğu ve 2009 yılında fiyatlarını düşürdüğü görülmüştür. Bunların yanı sıra, 2009 yılı içi yapılan fiyat baskısı ve kırılması hesaplamaları da dikkate alındığında yürürlükteki önlemin kalkması halinde yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin kolaylıkla olumsuza dönebileceği ve dampingli ithalatın devamı veya

tekrarının muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

ALTINCI KISIM

Sonuç

Karar

MADDE 22- (1) Soruşturma sonucunda mer’i önlemin yürürlükten kaldırılması halinde dampingin ve zararın yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu tespit edildiğinden İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu’nun kararı ve Bakan’ın onayı ile aşağıda tanımı ile menşei verilen eşyanın Türkiye’ye ithalatında karşısında belirtilen oranda dampinge karşı kesin önlem uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Pozisyon No	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Önlem Miktarı (CIF%)
4011.20	Otobüs ve kamyonlarda kullanılanlar (*)	Çin Halk Cumhuriyeti	% 60
4011.61.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.62.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçmeyen, yapı veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.63.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçen, yapı veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.69.00.00.00	Diğerleri		
4011.92.00.00.00	Tarım ve orman taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.93.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçmeyen, yapı veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.94.00.00.00	Jant ölçüsü 61 cm.yi geçen, yapı veya sanayi elleçleme taşıtları ve makinelerinde kullanılan türde olanlar		
4011.99.00.00.00	Diğerleri		

(*) Soruşturma açılış tarihi itibariyle yürürlükte olan 31 Aralık 2009 tarih ve 27449 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife

Cetveli” uyarınca 4011.10.00.90.14 G.T.İ.P.’inde yer alan “Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon radyal dış lastikleri (kolonlar dahil)” ve 4011.10.00.90.15 G.T.İ.P.’inde yer alan “Minibüs,kamyonet ve hafif kamyon konvansiyonel (cropssply) dış lastikleri (kolonlar dahil)” hariç olmak üzere.

Uygulama

Madde 23- (1) Gümrük idareleri, Karar maddesinde gümrük tarife istatistik pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında, karşılarında gösterilen oranda dampinge karşı önlemi tahsil ederler.

Yürürlük

Madde 24- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

_____

[1] http://www.european-rubber-journal.com ve http://www.lastikborsada.com/makale_detay.phphaber=125 International Trade Center (ITC) verileri

[2] International Trade Center (ITC) verileri

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.